

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-03-22

Ärendenummer IOFF-2024-00100

Handläggare

Lena Lück och Tove Selnes

Telefon: 031-368 20 46, 031-368 21 85

E-post: lena.luck@ioff.goteborg.se

E-post: tove.selines@ioff.goteborg.se

Gemensam anvisning för föreningsbidrag riktat till idéburna verksamheter inom delningsekonomin

Förslag till beslut

1. Idrotts- och föreningsnämnden godkänner gemensam anvisning för föreningsbidrag riktat till idéburna verksamheter inom cirkulär ekonomi och delningsekonomi förutsatt att socialnämnden centrum fattar likvärdigt beslut.
2. Idrotts- och föreningsnämnden godkänner redovisningen av uppdraget från kommunfullmäktige att ”revidera sina anvisningar för föreningsbidrag för att möjliggöra för den ekologiska dimensionen för idéburna verksamheter inom delningsekonomin att beviljas bidrag”.
3. Idrotts- och föreningsnämnden översänder beslutet till kommunstyrelsen som svar på uppdraget och förklarar det fullgjort.

Sammanfattning

Idrotts- och föreningsnämnden har genom ett beslut i kommunfullmäktige fått i uppdrag att revidera anvisningar för föreningsbidrag för att möjliggöra för idéburna verksamheter inom delningsekonomin att beviljas bidrag. Nämnden har tidigare fattat beslut om att inkludera delningsekonomi samt den ekologiska dimensionen i förvaltningens process för årlig revidering av nämndens anvisningar för föreningsbidrag.

Förvaltningen har tillsammans med socialförvaltningen centrum arbetat fram en ny gemensam anvisning för föreningsbidrag riktat till idéburna verksamheter inom cirkulär ekonomi och delningsekonomi. Förvaltningens bedömning är att det krävs en separat och gemensam anvisning som riktar sig just mot dessa verksamheter, för att uppfylla intentionen med kommunfullmäktiges uppdrag.

Anvisningen har tagits fram i nära dialog med aktörer som har sin huvudsakliga verksamhet inom cirkulär ekonomi och delningsekonomi, för att säkerställa ett träffsäkert bidrag. Bedömning och handläggning av ansökningarna kommer att ske i ett samarbete mellan idrotts- och föreningsförvaltningen och socialförvaltningen centrum. Miljöförvaltningen bidrar också utifrån sitt uppdrag att vara rådgivande till de bidragsgivande nämnderna avseende bidragsansökningar som inkluderar den ekologiska dimensionen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

En utgångspunkt i kommunfullmäktiges uppdrag är att fler verksamheter ska få möjlighet att söka bidrag inom ramen för ordinarie bidragsbudget. Förvaltningens bedömning är att anvisningen sannolikt kommer innebära fler ansökningar om bidrag, vilket i sin tur kan leda till hårdare prioritering mellan ansökningar och mellan bidragstyper.

Eftersom den nya anvisningen gäller ett selektivt bidrag med individuell bedömning och prioritering är förvaltningens bedömning att det kommer kräva ökade administrativa resurser för handläggning. Det kommer också krävas utbildningsinsatser för att stärka kompetensen i förvaltningen inom det aktuella området.

Bedömning ur ekologisk dimension

Inriktningen på idéburna verksamheter inom cirkulär ekonomi och delningsekonomi innebär ett nytt sätt för nämnden att möjliggöra för den ekologiska dimensionen i bidragsgivningen. För att stärka kompetensen i bedömningsarbetet kommer samarbetet med miljöförvaltningen vara centralt. Miljö- och klimatnämnden har fått ett uppdrag från kommunfullmäktige att vara rådgivande till de bidragsgivande nämnderna avseende bidragsansökningar som inkluderar den ekologiska dimensionen.

Cirkulär ekonomi och delningsekonomi kopplar an till miljömålet ”Klimatet – Göteborgs klimatavtryck är nära noll” inom Göteborgs Stads miljö- och klimatprogram 2021–2030. Två av de tvärgående strategierna i miljö- och klimatprogrammet är ”Vi driver på en cirkulär ekonomi” och ”Vi skapar förutsättningar att leva hållbart” som innebär att stadens verksamheter ska underlätta utvecklingen av cirkulär ekonomi och delningsekonomi, samskapa lösningar med civilsamhället och underlätta för göteborgare att leva hållbart. Enligt en av strategierna framgår att Göteborgs Stad ska använda alla de verktyg och styrmedel som staden förfogar över för att skapa förutsättningar för en hållbar livsstil.

Bedömning ur social dimension

Civilsamhällets organisationer fyller en viktig funktion för stadens sociala hållbarhet. Idéburna verksamheter inom cirkulär ekonomi och delningsekonomi bidrar till att saker kan användas mer effektivt och därmed spara på både ekonomiska och ekologiska resurser. Utifrån ett socialt hållbarhetsperspektiv bidrar också verksamheterna till att ge fler tillgång till saker de annars inte skulle ha råd med.

Idéburna verksamheter inom cirkulär ekonomi och delningsekonomi är ett exempel på aktörer som verkar i Göteborg men som hittills inte omfattats av riktlinjerna för stadens bidragsgivning i så stor utsträckning. Arbetet utifrån kommunfullmäktiges uppdrag har krävt ett utvecklingsarbete för att bättre möta behoven i stadens idéburna verksamheter. Den nya anvisningen har tagits fram i nära samverkan mellan flera av stadens förvaltningar och utgör ett exempel på en utvecklad bidragsgivning i staden.

Samverkan

Ingen facklig samverkan.

Bilagor

1. Idrotts- och föreningsnämnden och socialnämnden centrums anvisning för föreningsbidrag till organisationer inom cirkulär ekonomi och delningsekonomi
2. Protokollsutdrag KF 2022-05-19 § 16 dnr 0594/21
3. Protokollsutdrag idrotts- och föreningsnämnden 2022-09-21 § 132 dnr 0249/22

Ärendet

Idrotts- och föreningsnämnden har genom ett beslut i kommunfullmäktige fått i uppdrag att revidera anvisningar för föreningsbidrag för att möjliggöra för idéburna verksamheter inom delningsekonomin att beviljas bidrag. Förvaltningen har tillsammans med socialförvaltningen centrum arbetat fram en ny gemensam anvisning för föreningsbidrag riktad till idéburna verksamheter inom cirkulär ekonomi och delningsekonomi. Nämnden föreslås godkänna anvisningarna samt redovisningen av uppdraget från kommunfullmäktige.

Beskrivning av ärendet

Vid kommunfullmäktiges sammanträde 2022-05-19, §16, dnr 0594/21 fattades beslut gällande utveckling av bidragsgivningen inom Göteborgs Stad för att öka möjligheterna för idéburna aktörer inom delningsekonomin att vara verksamma och kunna söka kommunala bidrag.

Idrotts- och föreningsnämnden fick i uppdrag, tillsammans med socialnämnderna och kulturnämnden, att revidera anvisningar för föreningsbidrag för att möjliggöra för idéburna verksamheter inom delningsekonomin att beviljas bidrag.

Vid idrotts- och föreningsnämndens sammanträde 2022-09-21, §132, dnr 0249/22, fattades beslut om att inkludera delningsekonomi samt den ekologiska dimensionen i förvaltningens process för årlig revidering av nämndens anvisningar för föreningsbidrag.

Bakgrund till kommunfullmäktiges uppdrag

Utgångspunkten för uppdraget är den kartläggning som stadsledningskontoret genomförde för att undersöka vilka hinder som finns för idéburna aktörer inom cirkulär ekonomi och delningsekonomin att vara verksamma och kunna söka bidrag. Stadsledningskontoret konstaterade i kartläggningen att dessa verksamheter är ett exempel på organisationer i Göteborg som hittills inte omfattats av stadens bidragsgivning i så stor utsträckning. Med koppling till de kommunala bidragen konstaterar stadsledningskontoret att aktörer inom cirkulär ekonomi och delningsekonomin upplever dagens stödstruktur som svag.

Bidragsgivningen är uppdelad mellan sju förvaltningar som ger bidrag utifrån sitt ansvarsområde. Stadsledningskontoret lyfte att ett hinder är att Göteborgs Stads samordning av bidragsgivning inte är optimal utifrån de idéburna aktörerna inom cirkulär ekonomi och delningsekonomin, då det är oklart för dessa aktörer till vilken förvaltning en ansökan ska skickas. Stadsledningskontorets bedömning var även att de bidragsgivande nämnderna inte har tillräcklig kompetens inom ekologiska dimensionen och behöver få stöd i detta.

I stadsledningskontorets kartläggning framgick att det idag finns ett 30-tal aktörer som kan räknas som idéburna aktörer verksamma inom cirkulär ekonomi och delningsekonomi i Göteborg. Cirkulär ekonomi innebär att främja återanvändning av resurser, delningsekonomi innebär att man återanvänder, lånar, hyr eller på annat sätt delar varor och tjänster med varandra. De idéburna aktörerna inom cirkulär ekonomi och delningsekonomi som verkar i Göteborg har fört en dialog med Göteborgs Stad under flera år och lyft behovet av att kunna få bidrag som stödjer verksamheten.

Behov av en separat och gemensam anvisning

Idrotts- och föreningsnämndens tidigare beslut om att inkludera delningsekonomi i den årlig revideringen av nämndens anvisningar för föreningsbidrag innebär att föreningar numera kan beviljas utvecklingsbidrag i syfte att ”främja hållbarhet genom föreningsaktiviteter inom cirkulär ekonomi (återbruk) och delningsekonomin (innebär att man lånar, byter, delar, ger eller får)”.

Intentionen med kommunfullmäktiges uppdrag är dock inte bara att öka möjligheterna för bidrag till *aktiviteter* inom cirkulär ekonomi och delningsekonomi, utan är snarare inriktat på att utöka möjligheterna för idéburna *aktörer* inom dessa verksamheter. Idrotts- och föreningsnämndens anvisning för föreningsbidrag innehåller ett antal grundläggande kriterier som en organisation behöver uppfylla för att kunna söka bidrag. Till exempel finns kriterier som gäller att föreningen/organisationen ska driva ideell verksamhet i Göteborg för barn och unga, personer med funktionsnedsättning eller personer över 65 år. Idéburna aktörer inom cirkulär ekonomi och delningsekonomi faller inte nödvändigtvis inom ramen för dessa kriterier och förvaltningen bedömer inte att det är aktuellt att slopa dessa kriterier, då det får för stora konsekvenser för övriga bidrag.

Förvaltningen har därför samverkat med socialförvaltningen centrum i syfte att ta fram en ny anvisning som är särskilt inriktad på idéburna aktörer inom cirkulär ekonomi och delningsekonomi. Anvisningen är gemensam och bygger på ett samarbete mellan förvaltningarna i bedömning och handläggning av ansökningarna. En överenskommelse mellan förvaltningarna kommer att tas fram för att formalisera samarbetet. Eftersom anvisningen både innebär en ny målgrupp och nya arbetssätt kommer förvaltningarna löpande följa upp utfallet av bidraget.

Anvisningen har tagits fram i nära dialog med aktörer som har sin huvudsakliga verksamhet inom cirkulär ekonomi och delningsekonomi, för att säkerställa ett träffsäkert bidrag. Dialog har förts med följande organisationer:

- Kollaborativ ekonomi
- Leksaksbiblioteket i Majorna
- Leksaksbiblioteket i Högsbo
- Cykelköket Göteborg
- Returkultur
- Studieförbundet
- Skjutsgruppen
- Navet Bergsjön

I anvisningen framgår att sökande organisation måste uppfylla grundläggande kriterier enligt Göteborgs Stads riktlinje för föreningsbidrag till civilsamhället. Bidrag kan sökas för:

- Organisationer vars verksamhet bidrar till hållbar utveckling genom cirkulär ekonomi och delningsekonomi.
- Organisationer som driver kunskapsspridning inom sakområdet eller skapar förutsättningar för ett stärkt civilsamhälle inom området.

Handläggningen innebär att en bedömning görs av varje ansökan. Bedömningen görs utifrån ansökans relevans kopplat till Göteborgs Stads styrande dokument, samt den kvalitet som finns i organisationens verksamhet, till exempel vad gäller systematisk

utveckling av verksamheten och verksamhetens förmåga att nå ut till sina målgrupper. Bedömningsarbetet sker i samarbete med miljöförvaltningen. I kommunfullmäktiges beslut ingick ett uppdrag till miljö- och klimatnämnden att vara rådgivande till de bidragsgivande nämnderna avseende bidragsansökningar som inkluderar den ekologiska dimensionen.

Förvaltningens bedömning

Arbetet utifrån kommunfullmäktiges uppdrag har krävt ett utvecklingsarbete för att bättre möta behoven i stadens idéburna verksamheter. Idrotts- och föreningsnämndens befintliga anvisningar för föreningsbidrag har en inriktning mot verksamhet riktad till några specifika målgrupper, i syfte att ge ett träffsäkert stöd utifrån nämndens reglemente. Samtidigt behöver stadens bidragsgivning som helhet utvecklas i takt med föreningslivet och civilsamhället i stort och det finns aktörer som verkar i Göteborg idag som inte hittills omfattats av stadens bidragsgivning i så stor utsträckning. Förvaltningen bedömer att de gemensamma anvisningar som tagits fram tillsammans med socialförvaltningen centrum bidrar till att bredda stadens bidragsgivning utan att ha en negativ inverkan på kriterierna för övriga bidrag.

Johan Sävhave

Karin Lackéus

Förvaltningsdirektör

Avdelningschef Föreningsstöd